

ДИСЕРТАЦІЙНІ РОБОТИ З МОВОЗНАВСТВА (тематика досліджень)

У 2008 році бюро Наукової ради з проблем «Закономірності розвитку мов і практика мовної діяльності» при Відділенні літератури, мови і мистецтвознавства НАН України працювало у такому складі (голова ради — д. ф. н., проф. В. М. Бріцин, заступник голови ради — д. ф. н. проф. Н. Г. Озерова, учений секретар — к. ф. н., проф. В. В. Чумак, керівники секцій (загального та слов'янського мовознавства — чл.-кор. НАН України О. Б. Ткаченко, романо-германського мовознавства — проф. А. Д. Белова, граматики — проф. К. Г. Городенська, лексикології та лексикографії — проф. О. О. Тараненко, стилістики — чл.-кор. НАН України С. Я. Єрмоленко, російського мовознавства — проф. Н. Г. Озерова, діалектології та ономастики — проф. П. Ю. Гриценко, комп'ютерної лінгвістики — чл.-кор. НАН України Н. Ф. Клименко, чл.-кор. НАН України В. А. Широков). Протягом поточного року затверджено такі теми дисертаційних досліджень:

1. Розвиток мови української барокової прози XVII–XVIII ст.
2. Предикати ітеративної семантики в німецькій та українській мовах.
3. Реалізація концептів «жінка» та «чоловік» в оригіналі та перекладах роману М. Мітчел «Gone with the wind» німецькою та українською мовами.
4. Аспектуально-темпоральна організація структури українського художнього дискурсу.
5. Структурні, семантичні та когнітивні характеристики англійських та українських фразеологізмів із квантитативним компонентом.
6. Семантика та прагматика висловлень звинувачення та виправдання в українській мові.
7. Концепт «людина» в ідіостилі М. В. Гоголя.
8. Відношення зумовленості в українських пареміях.
9. Антоніми в українській поетичній мові XX століття: структурно-семантичний, функціонально-стилістичний і лексикографічний аспекти.
10. Концепти культури в поезії неокласиків.
11. Суфіксальні універби у російській мові: семантика, дериваційні відношення.
12. Вербалізація концептів «успіх» і «поразка» в англійській мовній картині світу.
13. Пряма і непряма композитна номінація в англійській мові: соціодискурсивний аспект.
14. Відприкметникові прислівники в семантико-синтаксичній структурі речення (на матеріалі української, англійської та французької мов).
15. Лінгвістострографічний аспект історико-типологічних досліджень.
16. Фонемна дистрибуція: історія вивчення.
17. Концепт «чистота» в англійській та українській мовах: семантичний та когнітивний аспекти.
18. Типологія дієслівно-іменних предикатів в українській та французькій мовах.
19. Словенська фразеологія із соматичним компонентом: ідеографічний та прагматичний аспекти.
20. Гендерні стереотипи у болгарській фразеології.
21. Вербалізація рис людини у фразеології східнословобжанських і східностепових говірок.
22. Мовні стани та ситуації: історія вивчення.
23. Церковна проповідь кінця XX століття: семантико-синтаксичний і функціонально-прагматичний аспекти.
24. Повчальний дискурс: комунікативно-прагматичні та жанрові особливості.
25. Прамова та її реконструкція в мовознавстві XIX – XX ст.
26. Принципи реконструкції семантичної структури слів індоєвропейської прамови в мовознавстві в XIX – XX ст.
27. Прикметникові словосполучення в тексті Поттеріани: системні та ідіолектні особливості.
28. Лінгвокультурний компонент у сучасному політичному дискурсі (на матеріалі англійської, французької та української мов).
29. Мікроконцептосфера «святки» в українській мовній картині світу.
30. Морфологічні засоби вираження категорії оцінки в українській мові.
31. Параметри вербальної і невербальної комунікації в українських пареміях.
32. Формування української логопедичної термінології.
33. Емоційний концепт «страх» в українській мовній картині світу.

34. Комунікативний жанр «похвала» в українській мові: семантика і прагматика.
35. Національні та глобалізаційні тенденції в українському словотворі початку XXI століття.
36. Прийменникові еквіваленти слова у польській мові.
37. Вербалізація концепту «сім'я» в українській мовній картині світу.
38. Фразеологічна мікросистема «мовлення» в російській, кримськотатарській та англійській мовах.
39. Ідеографічна систематизація фразеологічних одиниць східнословобожанських і східно-степових українських говірок.
40. Структура, семантика і прагматика комунікативних жанрів заборони та дозволу.
41. Комунікативний жанр зобов'язання в українських юридичних документах (структура, семантика, прагматика).
42. Фразеосемантичне поле «праця / неробство» в польській мові.
43. Прецедентні висловлення пісенного походження в сучасному російськомовному публіцистичному дискурсі.
44. Лінгвокультурологічні аспекти каузації у фразеологічній системі російської літературної мови.
45. Словотвірна синонімія та варіантність іменників на означення дії в сучасній російській літературній мові.
46. Іншомовні лексичні елементи у формуванні чеської ділової мови.
47. Адвербіальний епітет у поетичному дискурсі шістдесятників.
48. Концепт «воля» в українській мовній картині світу.
49. Концептосфера смерті у фразеології українських говорів.
50. Семантико-граматична структура метафори у поетичному дискурсі другої половини XX — початку XXI ст.
51. Типологія експресивних синтаксем в англійському та українському художньому мовленні.
52. Лінгво-культурологічний компонент у фразеології верхньолужицької мови.
53. Лінгвокультурна специфіка російських перекладів драматургічних творів Теннессі Уїльямса.
54. Російський навчально-педагогічний дискурс: категоріальна структура та жанрова своєрідність.
55. Комунікативно-прагматичний аспект актуального членування російського складного речення.
56. Діахронічні універсалії в лінгвістиці XX ст.
57. Фразема в семантико-синтаксичній структурі речення (на матеріалі української, німецької та французької мов).
58. Суб'єктно-об'єктні відношення в семантико-синтаксичній структурі речення (на матеріалі української, англійської та французької мов).
59. Номінативний простір композит американського спортивного дискурсу.
60. Мотиваційна основа аксіологічно маркованих композитних номінацій в англійській і українській мовах.
61. Словотвірна продуктивність питомих та запозичених слів у англійській, українській та російській мовах.